

**Pārskats par Apvienotās Jaunauces un
Rubas pagastu pārvaldes Līkupēnu
bibliotēkas darbu 2019.gadā.**

1. Vispārīgs bibliotēkas raksturojums	3
2. Finansiālais nodrošinājums	4
3. Materiālā un tehniskā stāvokļa vērtējums	4
4. Personāls.....	5
5. Pakalpojumu piedāvājums un pieejamība	6
6. Krājums	8
7. Darbs ar bērniem un jauniešiem.....	9
8. Novadpētniecība.....	9
9. Projekti	10
10. Publicitāte.....	10
11. Sadarbības tīkla raksturojums	10

1. Vispārīgs bibliotēkas raksturojums

Līkupēnu bibliotēka ir Apvienotās Jaunaucē un Rubas pagastu pārvaldes struktūrvienība, kura veic bibliotekāro, informatīvo apkalpošanu; organizē literatūras popularizēšanas un lasīšanas veicināšanas pasākumus, piedalās pagasta kultūras dzīves norisēs un sniedz atbalstu vietējās sabiedrības attīstībai, veic bibliotēkas lietotāju konsultēšanu un apmācību IT lietošanā, veic kultūras mantojuma - iespaiddarbu, elektronisko izdevumu, rokrakstu un citu dokumentu uzkrāšanu, sistematizēšanu, kā arī nodrošina tajā esošās informācijas publisku pieejamību un tās izmantošanu bērniem un jauniešiem, gan pieaugušajiem. Bibliotēka rūpējas par materiāliem un pakalpojumiem, kas nepieciešami vietējai sabiedrībai un iedzīvotāju informācijas, izglītības, profesionālo sfēru un izklaides vajadzībām. Bibliotēka darbojas kā vietējās nozīmes bibliotēka. Informācijas uzkrāšanas un izplatīšanas vieta. Pēc satura bibliotēkas fonds ir universāls. Fondā ir nozaru literatūra, uzzīņu izdevumi, kā arī daiļliteratūra. Literatūra tiek komplektēta latviešu valodā.

Bibliotēkas mērķis ir būt par sabiedriskās saskarsmes, informācijas, izglītības, kultūras un novadpētniecības centru lauku teritorijas iedzīvotājiem un citu pagastu viesiem. Saglabāt un reklamēt grāmatu kā svarīgāko informācijas līdzekli. Pēc arhīva materiāliem Līkupēnu bibliotēka dibināta 1949. gadā, muižas ēkā. No Rubas pagasta centra atrodas aptuveni 10 km. Ēkas teritorijas kopējā platība ir 524 m². Bibliotēka izvietota trīs telpās ar kopējo platību 102 m². Pirms vairākiem gadiem telpas tika apvienotas, lai nodrošinātu apsildīšanu. Telpas apsilda ar krāsnīm. Otrā telpa atvēlēta bērnu zonai, 20 vietas lasītājiem, 6 datora vietām un radošām nodarbībām.

Mikrorajona apkalpojošā teritorijā iedzīvotāju skaits 140. Aktīvāko lietotāju kopskaits 61, tai skaitā 10 bērni. Pagasta teritorijā atrodas pamatskola un bērnudārzs. Daļa no skolēniem brauc mācīties uz kaimiņu pagastiem, bet izmanto vietējo bibliotēku. Arī studenti izmanto bibliotēkas pakalpojumus. Bibliotēka akreditēta 2014.gada 21. novembrī uz pieciem gadiem. Izmaiņas bibliotēku darbībā pārskata periodā nav notikušas. Samazināja pašvaldība finansējumu krājumu komplektēšanai. Bibliotēka nodrošina krājuma izsniegšanu un saņemšanu lietotājiem elektroniski.

2019. gadā bibliotēka nodrošināja bibliotēkas pakalpojumu pieejamību. Bibliotēka organizēja 1 pasākumu, 10 izstādes un 5 radošās darbnīcas izstādes. Piedalījās pasākumos, kurus organizēja Rubas Kultūras nams, piem., Dzejas dienas. Novadpētniecības krājums papildinājās ar jaunām mapēm. Datoru iemaņām apmācīti 2 cilvēki, nodarbības tika veiktas individuāli, lai katrs lietotājs justos ērti un komfortabli apmācības laikā. Notika tikšanās ar diviem rakstniekiem, lai piesaistītu iedzīvotāju uzmanību lasīšanai. Gada laikā bibliotēkas darbinieks regulāri apmeklēja seminārus.

2. Finansiālais nodrošinājums

Bibliotēkas krājuma veidošana ir viens no svarīgākiem uzdevumiem bibliotēku darbā. Komplektējot krājumu, bibliotēkas mērķis ir lai ikviens klients saņemtu nepieciešamo dokumentu. Krājuma kvalitāte un apjoms ir vieni no noteicošajiem faktoriem bibliotēkas funkciju veikšanai.

Bibliotēkas lietotāji ir dažāda vecuma, interešu, profesiju cilvēki. Grāmatas tiek komplektētas atbilstoši lasītāju interesēm. Visvairāk pieprasa jaunāko daiļliteratūru – gan ārzemju, gan latviešu. Tiek pieprasīta arī jaunākā dzeja. Iespēju robežās pēc lasītāju pieprasījuma tiek iegādāta arī dažāda vērtīga uzzīņu literatūra – jaunākās enciklopēdijas, vārdnīcas. Pamatā komplektējam grāmatas pēc principa: labākā uzzīņu literatūra, vērtīga nozaru literatūra pēc lasītāju pieprasījuma un aktualitātes, latviešu oriģinālliteratūra, bērnu grāmatas un labākā tulkotā daiļliteratūra.

Tabula “Bibliotēkas finansiālais nodrošinājums”

	2017	2018	2019
Kopā (EUR)	11057		6723
Pašvaldības finansējums	11057		6702
Citi ieņēmumi:			
<i>t. sk. maksas pakalpojumi</i>			21
<i>t. sk. ziedojumi un dāvinājumi</i>			
<i>t. sk. VKKF finansējums</i>			
<i>t. sk. citi piešķirumi</i>			

Finansējums nodrošina bibliotēkas pamatfunkciju veikšanu.

Tabula “Bibliotēkas izdevumi”

	2017	2018	2019
Izdevumi kopā (EUR)	11057		6723
Darbinieku atalgojums (bruto)	6654		3504
Krājuma komplektēšana	1289		624

Galvenais fondu papildināšanas avots ir pašvaldības līdzekļi, kuri šajā gadā bija grāmatām tikai 314 EUR, un 310 EUR atvēlēti preses abonēšanai. Grāmatas tiek iepirktas no „L grāmata”, IK Virja, izmantojot firmas izveidoto mājas lapu www.virja.lv. Tā tiek ietaupīts laiks, gan nauda un tirgotāji pārzina grāmatu saturu un labprāt pastāsta. Salīdzinot ar citiem grāmatu tirgotājiem, arī cenas ir zemākas. Vēl krājumu veido dāvinājumi no privātpersonām, dāvinājumi bez atlīdzības no Saldus pilsētas bibliotēkas.

3. Materiālā un tehniskā stāvokļa vērtējums

Līkupēnu bibliotēka atrodas 1903. gadā celtā muižas ēkā. Bibliotēka izvietota trīs telpās ar kopējo platību 102 m². Telpas ir siltas, mājīgas, stāvoklis ir labs un lasītājiem piemērotas. Bibliotēka ir aprīkota ar visām nepieciešamajām tehniskajām ierīcēm (datoriem, kopētājiem, printeriem, grāmatu svītrkodu skeneri). Remontdarbi pārskata periodā nav veikti.

Tabula "Bibliotēkas iekārtas un aprīkojums"

	Darbiniekiem (skaits)	Lietotājiem (skaits)	Vērtējums (teicams/labs/ apmierinošs/neapmierinošs)	Piezīmes
Datori	1	6	Labs	
Plānie klienti				
Multifunkcionālās iekārtas		2	Labas	
Printeri		1	Labs	
Kopēšanas iekārtas				
Skeneri				
Citas iekārtas				

Datori 3, kuri bija saņemti pēc projekta Trešais Tēva Dēls ir jau novecojuši. Tie jāatgriež Kultūras informācijas sistēmas centram. Periodiski par pašvaldības naudu datori tiek remontēti. Tīkla ātrdarbībā ir laba.

4. Personāls

Bibliotēkā strādā viens bibliotekārais darbinieks ar 1. līmeņa augstāko profesionālo izglītību – bibliotēkas vadītāja. Bibliotekāres darbs uz 0,5 slodzi (pietrūkst laika, darba kvalitāte zūd). Viena no bibliotēkas galvenajām funkcijām ir sniegt saviem lasītājiem pēc iespējas kvalitatīvākus bibliotekāros pakalpojumus. Ļoti svarīga nianse bibliotēkas darbā ir pats bibliotekārs, viņa personība, bibliotēkas ārējā un iekšējā vide, atmosfēra, kāda veidojas bibliotekāra un klienta starpā. Lasītāju pieprasītā informācija mūsdienās kļuvusi ārkārtīgi daudzveidīga, tādēļ bibliotēkas darbiniekam arvien jāpapildina zināšanas un prasmes. Darba kvalitatīvai veikšanai, sava redzesloka paplašināšanai un sevis pilnveidošanai tiek apmeklēti dažādi kursi. Kā arī regulāri piedalās Saldus pilsētas bibliotēkas rīkotajos mācību semināros. 2019. gadā bibliotēkas darbiniece piedalījās semināros, vienā citu organizētā profesionālās pilnveides un tālākizglītības pasākumā. Pašvaldība nodrošina transportu nokļūšanai uz semināriem un mācībām.

5. Pakalpojumu piedāvājums un pieejamība

Tabula "Bibliotēkas pamatrādītāji"

	2017	2018	2019
Lietotāju skaits	86	75	61
<i>t. sk. bērni</i>	16	15	10
Fiziskais apmeklējums	3048	558	664
<i>t. sk. bērni</i>	805	126	88
Virtuālais apmeklējums			
Sociālo tīklu apmeklējums (skatījumi)			
Izniegums kopā	7275	1350	1159
<i>t. sk. grāmatas</i>	4494	422	417
<i>t. sk. periodiskie izdevumi</i>	2781	908	742
<i>t. sk. bērniem</i>	396	156	80
Bibliotekārais aptvērums % no iedz. skaita pašvaldībā			
<i>t. sk. bērni līdz 18g.</i>			
Iedzīvotāju skaits	259	160	140

Salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu lietotāju skaits ir samazinājies, un to var izskaidrot ar to, ka bērni pabeidz pamatskolu, vecāki pārceļas no laukiem uz pilsētu. Bibliotēkas lietotāju bērnu skaits ir samazinājies.

Katra mēneša pēdējā trešdiena - metodiskā diena, bibliotēka lasītājiem slēgta. Bibliotēkas apmeklētāji ar šādu darba laiku ir apmierināti. Tomēr, bibliotēka atrodas 2. stāvā, tās telpas diemžēl nav paredzētas cilvēkiem ar kustību traucējumiem. Šobrīd apkalpojamā teritorijā nav iedzīvotāju ar kustību traucējumiem. Bet vecākiem ļaudīm, kuriem grūtāk nokļūt uz bibliotēku, cenšos grāmatas un žurnālus nonest uz 1.stāvu vai piegādāt uz mājām.

Bibliotēkas pakalpojumu pieejamība tiek nodrošināta visiem iedzīvotājiem, neatkarīgi no viņu sociālajām, demogrāfiskajām, etniskajām un fiziskajām atšķirībām un neatkarīgi no viņu dzīves vietas un nodarbošanās veida. Apmeklētājiem ir pieejams grāmatu fonds, un 17 dažādu nosaukumu preses izdevumi, lietotāju rīcībā ir 6 datori un bezmaksas internets.

Bibliotēkas darba laiks:

Ziemā (1.IX - 31.V)		Vasarā (1.VI - 31.VIII)	
Pirmdiena	brīvdiena	Pirmdiena	9 - 13
Otrdiena	9 - 13	Otrdiena	9 - 13
Trešdiena	14 - 18	Trešdiena	9 - 13
Ceturtdiena	9 - 13	Ceturtdiena	9 - 13
Piektdiena	9 - 13	Piektdiena	9 - 13
Sestdiena	9 - 13	Sestdiena	brīvdiena
Svētdiena	brīvdiena	Svētdiena	brīvdiena

Līkupēnu bibliotēkas maksas pakalpojumi

Nr. p.k	Pakalpojumu veids	Mērvienība	Summa EUR
1.	Printēšana		
	A4 lapa – melnbalts teksts	1 lpp	0.07
	A4 lapa no abām pusēm – melnbalts teksts	1 lpp	0.10
	Krāsains teksts, attēli	1 lpp	0.50
	Visa lapa krāsains attēls	1 lpp	0.80
2.	kopēšana		
	A4 lapa – melnbalts teksts	1 lpp	0.05
	A4 lapa no abām pusēm – melnbalts teksts	1 lpp	0.10
	Krāsains teksts, attēli	1 lpp	0.50
	Visa lapa krāsains attēls	1 lpp	0.80
3.	Skenēšana		

Bibliotēkas rīcībā esošos resursus – datorpakalpojumus, internetu, datu bāzes (Letonika, Lursoft) klientiem piedāvā bez maksas.

Elektroniskais katalogs kā pakalpojums

Līkupēnu bibliotēka 2019.gadā pilnībā pievienojās elektroniskajam katalogam “BIS ALISE”. Krājuma uzskaitē precizēta pēc krājuma pārbaudes – inventarizācijas 20.08.2019. Kopējais fonds uz 01.01.2019 ir 5769 krājumi, tajā skaitā 13 attēlizdevumi, 5 audiovizuālie izdevumi un 1

Tabula "SBA rādītāji"

SBA	2017	2018	2019
No citām Latvijas bibliotēkām saņemto dokumentu skaits	6	-	33
Uz citām Latvijas bibliotēkām nosūtīto dokumentu skaits	1	-	15

Apmeklētāju konsultēšana un apmācība notiek ikdienas darbā. Uzziņas elektroniskā veidā tiek sniegtas, un uzziņas sniedzot pa telefonu. SBA pasūtījumi tiek veikti ar Rubas, Jaunaucē, Vadakstes, Kursīšu un Ezeres pagasta bibliotēkām. Ierosinājumu un priekšlikumu grāmata dod iespēju iedzīvotājiem izteikt savu viedokli par bibliotēkas darbu, ka arī izvirzīt priekšlikumus darba pilnveidošanai. Problēma ir tā, ka iedzīvotāji paliek mazāk un līdz ar to pakalpojumu izmanto mazāk.

6. Krājums

2019. gada beigās lasītājiem bija pieejams 5769 vienības dokumentu liels bibliotēkas krājums. Krājuma kvalitāte un apjoms ir vieni no noteicošajiem faktoriem bibliotēkas funkciju veikšanai. Veidojot bibliotēkas krājumu, galvenokārt tiek ņemtas vērā lasītāju vēlmēs – tiek iegādāta gan nozaru literatūra, gan daiļliteratūra. Bibliotēkas lietotāji ir dažāda vecuma, interešu, profesiju cilvēki. Komplektējot nozaru literatūru 2019.gadā prioritāte bija literatūrai, kas ir aktuāla lauku iedzīvotājiem – veselība, laukkopība, medības un dārzkopība. Pamatā komplektējam grāmatas pēc principa: labākā uzziņu literatūra, vērtīga nozaru literatūra pēc lasītāju pieprasījuma un aktualitātes, latviešu oriģinālliteratūra, bērnu grāmatas un labākā tulkotā daiļliteratūra.

Rekatalogizācija

Kopā ir ievadīti 4250 eks., kas sastāda 100% no kopēja grāmatu krājuma

Krājuma pārbaude (inventarizācija)

Pārskata periodā bibliotēkas krājuma pārbaude (inventarizācija) ir veikta 20.08.2019

Tabula "Krājuma rādītāji"

	2017	2018	2019
Jauniegvumi kopā	458	446	441
<i>t. sk. grāmatas</i>	114	105	40
<i>t. sk. latviešu daiļliteratūra</i>	25	0	0
<i>t. sk. bērniem</i>	38	36	4
Izslēgtie dokumenti	372	2193	883
Krājuma kopskaits	7205	5458	5769
Grāmatu krājuma apgrozība	83.77	72.77	94.57
Periodisko izdevumu apgrozība	128.56	0	109.86

Datu bāzes maz izmanto bibliotēkas apmeklētāji. Skolēni lasa grāmatas, jo vēlu atgriežas no skolas. Izlieku pie informācijas dēļa, lieku paziņojumu vietējā pagasta avīzē, ka ir pieejamas bez maksas datubāzes. Bet rezultātu nav.

Darbs ar parādniekiem – sūtu atgādinājumus uz e-pastu, vai nosūtu izziņu pa telefonu.

7. Darbs ar bērniem un jauniešiem

Skolēni un jaunieši ir ļoti aktīva lietotāju daļa, kura izmanto visu jauno, kas ienāk bibliotēkā. Bibliotēkā reģistrēti 10 bērni un jaunieši. Salīdzinot ar 2018.gadu, lasītāju – skolēnu skaits samazinājies. Apmeklējumu skaits palielinās vasarā, kad atbrauc bērni no citiem pagastiem un pilsētām. Bērnu apkalpošanai un brīvā laika pavadīšanai ir iekārtots bērnu stūrītis. Pašiem mazākajiem lasītājiem rotaļlietas un spēles. Bērniem tiek organizētas bērnu grāmatu izstādes. Laba sadarbība ar skolas bibliotekāri, atvieglo darbu ar bērniem, iesaka ieteicamo literatūru, kuru lasīt. Manuprāt, pašlaik bibliotēkām liela uzmanība jāpievērš aktivitātēm, kas bērnus un jauniešus mudinātu uz lasīšanu. Šie jaunie cilvēki ir mūsu klienti, viņi ir turpmākie bibliotēkas lietotāji.

Līkupēnu bibliotēkas rīkotie pasākumi tiek rīkoti, ņemot vērā visas vecumgrupas. Sadarbība ar skolu un bērnudārzu ir ļoti vāja, jo Līkupēnu bibliotēka ir tālu no pagasta centra. Bibliotēkas rīkotie pasākumi tiek rīkoti skolēnu brīvlaikos un sestdienās, jo vēlu tiek mājās no skolām. Katru sestdienu datori vienu stundu atpūšas, bērni un jaunieši jau pieraduši. Dažreiz minam mīklas, spēlējam galda spēles, ja galīgi negribas lasīt grāmatas.

2019. gadā iegādātas 4 bērnu grāmatas. Kopumā bērnu krājumā ir 1092 grāmatas.

Tika organizētas radošās darbnīcas. Apmeklētāji darbojas ar lielu interesi, sākumā šauboties par darba rezultātu. Darbojoties dzimst arvien jaunas idejas, kuras gribas realizēt. Tiek sniegta datora apmācība jebkuram lietotājam, kam tas ir nepieciešams.

8. Novadpētniecība

Svarīgs darba virziens bibliotēkā ir novadpētniecība. Novadpētniecības darbs prasa lielu pacietību un laiku. Tiek vākti materiāli par Rubas pagasta vēsturi, personām, arī informācija par aktuāliem notikumiem pagastā. Tiek apkopoti notikumi no publikācijām no „Saldus Zemes”, „Latvijas Avīze”, kā arī citiem jauniegūtajiem izdevumiem. Papildīnu

dažādas tematiskās mapes. Apmeklētājiem viegli atrast informāciju, jo tā ir vienkopus. Bibliotēkā tiek uzglabāti Saldus novada pašvaldības informatīvie izdevumi "Saldus Novada Vēstis." Daudz novadpētniecisku materiālu var atrast datu bāzē Periodika.lv Būtu labi nākamajā periodā vairāk uzmanības pievērst pagasta personībām, vecu fotogrāfiju un materiālu vākšanā, organizēt izstādi.

9. Projekti

2019. gadā netika izstrādāts neviens projekts.

10. Publicitāte

Ir izveidotas afišas par bibliotēkas pasākumiem. Informācija par aktualitātēm un pasākumu afišas tiek izliktas bibliotēkā, pagasta teritorijā uz informācijas dēļiem, kā arī cilvēki tiek informēti individuāli. Bibliotēka rīko literatūru popularizējošos pasākumus un izstādes. Bibliotēkā apkopoti pašvaldības budžets, kā arī sociālie lēmumi. Lai uzzinātu bibliotēkas lietotāju vēlmes, iekārtota atsauksmju un ierosinājumu grāmatu. Lasītāji nelabprāt vēlas izteikt savas domas par bibliotēku. Tiek rīkotas tematiskās izstādes. Jauno grāmatu apskats. Kā līdzeklis publicitātei tiek Saldus novada mājas lapa www.saldus.lv, kur katrs interesents var rast sev noderīgu un aktuālu informāciju par Saldus novadu. 2019. gadā notikušas 10 tematiskās izstādes, 5 radošu darba izstādes, un 1 pasākums. Notika tikšanās ar diviem rakstniekiem.

11. Sadarbības tīkla raksturojums

Pagasta bibliotēkas darbība lielā mērā atkarīga no pagastu pašvaldības atbalsta kultūrai un izglītībai. Tikpat liela ietekme ir piešķirtā budžeta apjomam un sadalījumam. Labas sadarbības pamatā bieži ir cilvēciskās attiecības un prasme komunicēt. Bibliotēkas sadarbība ar Rubas pagasta pašvaldību ir ļoti laba. Kā viena no svarīgākajiem sadarbības partneriem bibliotēkai jāatzīmē Rubas bibliotēku. Pirmsskolas vecuma bērnu piesaistīšanai par bibliotēkas lasītājiem ir liela nozīme tam, kā veidosies tālāka bibliotēkas un lasītāju sadarbība. Dažādu pasākumu organizēšanai, informācijas iegūšanai bibliotēka sadarbojas ar Rubas tautas namu, ar Saldus pilsētas bibliotēku, kas ir mūsu reģionālā bibliotēka. Saldus pilsētas bibliotēkas kolēģes ne tikai organizē informatīvos seminārus, bet arī ikdienas darbā sniedz konsultācijas un padomus.

Sagatavoja bibliotēkas vadītāja: **Daiga Ļutkus**

